

ПРЕС КЛИПИНГ

18. јул 2018.

НАСЛОВИ

Инспектори проналазе раднике на црно, Пореска полиција фантомске фирме (стр.2)

Радницима „Азотаре” сигуран само социјални програм (стр.3)

Решење за мајке из угашеног "Хендија" (стр.4)

ДОКАПИТАЛИЗАЦИЈА ОД 350 МИЛИОНА ДОЛАРА Влада данас расписује тендер за РТБ Бор (стр.5)

Извоз Фијата први пут испод пола милијарде евра (стр.6)

У Србији ради око 6.000 фирми са кинеским капиталом (стр.7)

Расписан тендер за РТБ Бор (стр.8)

Учешће удружења занатлија и синдиката неопходно за квалитетан закон (стр.8)

Инспектори проналазе раднике на црно, Пореска полиција фантомске фирме

Припремила: Оливера Петровић Стојанчић

Судећи по резултатима Инспекције рада и Пореске управе у првих шест месеци ове године, борба против сиве економије даје резултате. Инспектори су открили мање радника на црно, а смањен је и нелегални промет дувана.

Уз повећан број контрола Инспекција рада открила је око 9.000 радника на црно.

"Истовремено смо имали за неких 20 одсто мање лица која су радила на црно него у истом периоду прошле године, што значи да су резултати које смо постигли прошле године утицали добрим делом", истиче директор Инспектората за рад Стеван Ђуровић.

Утицале су и измене закона из децембра прошле године, после којих радник већ првог дана мора бити пријављен, па послодавци више немају изговор да је неко управо почео да ради.

У априлу ове године измењено је и чак 98 ставки у Закону о пореском поступку, неке казне су дуплиране и уведена могућност привремене забране рада предузећу и до три месеца.

Таква казна предвиђена је само за оне који понове прекршај.

"Утврдили смо да пет пореских обвезника није пословало исправно, па им је изречена мера забране од 90 дана", навео је Ненад Кртолица из Сектора контроле – Пореска управа.

Само у једном дану, контролишући грађевинаре, Инспекција рада открила је 10 нерегистрованих фирми. И порески инспектори су чешће контролисали нерегистровану делатност.

"Сто шездесет седам контрола је извршено, порез по том основу износи 111 милиона, што је пет пута више него прошле године", указао је Кртолица.

За Пореску полицију посла је било и у регистрованим предузећима, открила је 91 "фантомску фирму". Основане су да би другим предузећима омогућиле избегавање пореских обавеза. То је упола више него у истом периоду прошле године. Због нелегалне трговине акцизним производима, поднето је 239 кривичних пријава.

"Укупна вредност одузете робе у овом периоду је виша од 45 милиона динара. Важно је истаћи да је око шест пута повећана количина одузете нафте и нафтних деривата а да је нешто смањена количина одузетих паклица цигарета", истакла је главна инспекторка Пореске полиције Нада Новосел.

Порезници су контролисали фискалне касе око 900 фирми и утврдили да сваки трећи динар и даље иде мимо њих.

Радницима „Азотаре” сигуран само социјални програм

Аутор:Љ. Малешевић

– Стечај у панчевачку „Азотару” биће уведен – потврдио је јуче директор ЈП „Србијагас” Душан Бајатовић.

Обраћајући се окупљеним радницима – а у фабричком кругу штрајковало је 500 запослених – и представницима менаџмента „Азотаре”, поручио је да чак ни да се опет покрене производња сви радници неће моћи бити враћени на посао и поново подсетио на огромна дуговања панчевачког гиганта „Србијагасу” и новац који Србија издваја на покривање губитака, као и покушај државе да за тог гиганта пронађе стратешког партнера.

– Тренутно користимо ситуацију, пошто сте у процесу приватизације, да у наредних месец дана спроведемо социјални програм. Предлажем вам следећу варијанту: 200 евра по години радног стажа, а 100 евра ће надокнатити „Азотара” уз помоћ „Србијагаса”. Дакле, ако је 7.000 просек „Србијагас” ће надокнати још око 3.000 евра. Не можемо да разговарамо са стратешким партнерима, због дуговања, а дуг је 220 милиона евра, а укупно је за последњих десет година потрошено 450 милиона евра с рачуна „Србијагаса” – казао је Бајатовић.

Појаснио је да стечајни поступак неће бити покренут пре 15. августа, додајући да Влада Србије под притиском ММФ-а неће да толерише и плаћа огроман дуг који „Азотара” већ неколико година бележи.

– Оставићемо довољно новца за конзервацију, ако се поново покрене производња. Сигурно је да ни у том случају неће бити враћени сви радници – истакао је Бајатовић.

Узети понуђено

Бајатовић је јуче имао и савет за раднике:

– Претходних десет година „Србијагас” је био уз вас, ја бих узео социјални програм – поручио је Бајатовић радницима „Азотаре”. – Ако дође до договора са стратешким партнером, помоћи ће „Србијагас” .

Председник Савеза самосталних синдиката за Панчево Миленко Бодирога појашњава за „Дневник” да је свих око 900 радника у „Азотари” добило анкетни листић у којем треба да се изјасни о понуђеном социјалном програму.

– Радницима се, као и у свим другим предузећима која су била државна и процесу реструктурирања, нуди социјални програм с три могућности – објаснио је Бодирога. – Анкетни листић је подељим свим радницима, тако да нема речи само о технолошком вишку. Из тога произлази да су сви радници вишак и да сви треба да оду, што је необично и што јесте узрок протеста запослених у „Азотари”. Они су забринути за своју судбину и радно место, тим пре што је у току био УППР, који им је давао наду да ће „Азотара” успети да се извуче из проблема.

Решење за мајке из угашеног "Хендија"

Аутор: Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

После писања нашег листа, премијерка се заузела за труднице и породиље. Ана Брнабић обећала радницама да ће учинити све што може

ПРОБЛЕМ стотинак трудница и породиља чија су документа заробљена у пропалој фирми "Хенди тел" биће решен ангажовањем премијерке Ане Брнабић. Наиме, после писања нашег листа председница Владе је контактирала са радницама ове фирме и представнице запослених у уторак је примио Зоран Ђорђевић, министар за рад и представници његовог кабинета.

Како од 31. маја "обијају прагове" тражећи решење за свој проблем, изигране раднице су пре два дана протестовале испред Владе Србије, када су и предале писмо намењено премијерки.

Милка Шашић, једна од породиља, каже, за "Новости", да ју је по објављивању текста у јучерашњем броју нашег листа позвала лично премијерка Ана Брнабић.

- Обећала је да ће учинити све да се проблем реши, јер овакве ствари не смеју да се дешавају, поготову јер Влада Србије води политику подизања наталитета - каже Милка Шашић.

- Ни сама не знам колико пута сам звала на фиксне бројеве телефона у Министарству за рад у последњих десетак дана, али тек после њеног позива јавили су се и у року од сат времена заказали састанак.

Како су "Новости" већ писале, "Хенди тел" је затворен 31. маја, а од 15. јуна у просторијама фирме нема никога. Око 900 радника остало је без посла, а радне књижице око 100 трудница и породиља остале су код старог газде. Оне су покушале да реше проблем и обраћале су се разним институцијама, међутим, на њихове молбе за помоћ није реаговало чак ни Министарство рада.

- У Министарству су обећали да ће у наредних 10 дана инспекција рада и пореска управа покушати да "притисну" власника фирме да почне да решава наш проблем, јер се фирма води као активно привредно друштво и сав новац за труднице и породиље је држава уплатила фирми - каже наша саговорница.

- Држава ће наставити да уплаћује, а фирма ће прослеђивати новац радницама.

Проблем је, како каже Шашићева, што постоји неколико жена које су на трудничком боловању од маја, а нигде се не воде као труднице и не зна се ни где су њихови папири.

- Друго решење је да ће, ако дође до стечаја, држава нас преузети, а свака ће понаособ да пише захтев о својим потраживањима и тако ћемо из државне касе добијати просечну зараду, а не своју плату - закључује ова бивша радница "Хендија".

ПРОБЛЕМ ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ РАДНИЦЕ које су остале у другом стању непосредно пред пропаст "Хендија" нису сигурне ни да ли имају право на здравствено осигурање. Уколико им држава не помогне, неће имати примања наредних годину дана. Да би држава директно уплатила новац на рачун трудница, како прописује нови закон, неопходно је да имају решење о трудничком одсуству из предузећа, које нема ко да им уручи.

ДОКАПИТАЛИЗАЦИЈА ОД 350 МИЛИОНА ДОЛАРА Влада данас расписује тендер за РТБ Бор

Извор: Танјуг

Влада Србије ће данас објавити тендер за избор стратешког партнера за Рударско-топионичарски басен "Бор", речено је Тањугу у Министарству привреде.

Тендером се предвиђа новчана докапитализација од 350 милиона америчких долара, сазнаје Тањуг.

Према условима, пријаве могу да се поднесу до 20. августа, а предуслов за њихово разматрање је уплата депозита или достављање банкарске гаранције од милион долара.

Могу конкурисати стратешки партнери који се последњих десет година у континуитету баве експлоатацијом бакра и осталих обојених и племенитих метала са приходом од најмање пола милијарде америчких долара у протеклој години.

За приватизациону документацију мора се уплатити накнада од десет хиљада америчких долара.

Стратешки партнер који новчаном докапитализацијом од најмање 350 милиона долара постаје власник удела у РТБ-у Бор, према условима, може бити домаће или страно правно лице, али и конзорцијум настао удруживањем домаћих и/или страних лица ради стратешког партнерства.

Интересовање за РТБ је до сада показало 11 компанија из Русије, Кине, Канаде, Турске и казахстанско-европски конзорцијум које су у протеклих годину дана потписале уговор о поверљивости и које су радиле "дју дилиџенс".

Председник Србије Александар Вучић рекао је недавно да је једна кинеска компанија заинтересована за учешће на тендеру за РТБ Бор.

Он је рекао да је уверен да су Кинези показали интересовање јер су Србију препознали као гостопримиву земљу и као земљу радних и марљивих људи.

Рударско-топионичарски басен у Бору запошљава 5.000 људи директно, а да од њега зависи 20.000 породица, рекла је недавно председница Владе Ана Брнабић.

- Очекујем да ћемо имати оно што смо имали у Железари у Смедереву, много јачи комплекс у Бору који ће на бољи начин да одговори на потребе за динамичним економским развојем - рекла је председница владе.

Навела је да РТБ Бор са 0,8 одсто доприноси БДП-у, али и да би могао, ако се тендер заврши у складу са очекивањима, да доприноси и додатних један одсто, односно 1,8 одсто, што је важно за економски развој.

- Надам се да ћемо задржати све људе и очекујем да тај посао завршимо до краја године и да ће то бити велики импулс за Бор и околину - рекла је Брнабић.

Најављујући расписивање тендера, министар рударства и енергетике Александар Антић недавно је рекао да очекује неколико врло озбиљних понуда.

- У претходном периоду више страних рударских компанија из различитих делова света су радиле љу дилиџенс и упознали се са РТБ-ом и очекујемо да ће оне учествовати. Кинези су постали гиганти у привредном и индустријском животу и ако буду имали озбиљне понуде и ако буду препознали стратешки интерес за РТБ, могу имати озбиљне шансе - рекао је министар. Он је навео да је РТБ стратешка компанија за Србију и има велики утицај на нашу укупну економију и капиталан утицај на источну Србију.

- Зато посматрамо стратешко партнерство као развојни пројекат који треба да обезбеди да дугорочно стабилно функционише и повећава производњу, како би имао велики утицај на БДП - навео је Антић.

Како каже, стратешки партнер треба да докапитализује РТБ односно да уложи у нове инвестиције у рударство.

Извоз Фијата први пут испод пола милијарде евра

Пише: З. Радовановић

Полугодишњи резултати показују да је ФЦА и даље највећи извозник

Компанија Фијат Крајслер аутомобили Србија у претходних шест месеци, према данашњим подацима Министарства финансија, извезла је на европска и северноамеричка тржишта возила у вредности од 471,4 милиона евра, чиме је и даље, шесту годину заредом, највећи домаћи извозник, али не више тако убедљиво као раније.

Иза Фијата је, као и лане, Хестил Србија (нови назив железаре из Смедерева), чији полугодишњи извоз тежи 403,4 милиона евра, што је за око 123 милиона евра или 44 одсто више него у истом периоду прошле године. За разлику од Хестила, извоз крагујевачке фабрике аутомобила наставља да пада, те је тако њен актуелни полугодишњи пласман први пут мањи од пола милијарде евра.

У првој половини 2017. Фијат је извезао аутомобиле у вредности од 562,2 милиона евра, што је, опет, било знатно мање него у полугодиштима претходних година, и што је за последицу имало то да је лане, по први пут од 2013, извоз био мањи од милијарду евра, и то за чак око 150 милиона евра. Ако је судити према актуелном пласману, овогодишњи извоз биће далеко мањи од милијарду евра, што је до лане био својеврсни стандард у пословању крагујевачке фабрике, а чиме се наставља тренд све већег пада пласмана модела „фијата 500Л“ на иностраним тржиштима.

Пласман компаније ФЦА Србија, пре свега на америчко тржиште, прошле и ове године очито није могао да „погура“ ни редизајнирани „фијат 500Л“, чија је производња започета 25. маја 2017.

ФЦА Србија је најбољи извозни резултат имала 2013, кад је на иностраним тржиштима остварила девизни приход од 1,53 милијарде евра. Следеће године Фијат је имао извоз од 1,36 милијарде евра, 2015. 1,18 милијарди евра, а 2016. 1,07 милијарди. Лане је, међутим, пад пласмана био још драстичнији, па је извоз био тек 850 милиона евра.

У Србији ради око 6.000 фирми са кинеским капиталом

Пише: М. Обрадовић

Највећих 100 кинеских компанија које су регистроване и послују у Србији у прошлој години имале су приходе од 865 милиона евра, што је скоро дупло у односу на претходну годину, показују подаци из анализе коју је за Данас урадила консултантска кућа за пословну аналитику Бисноде.

Томе је допринело пре свега пословање највеће кинеске компаније у Србији, ХБИС која је 2016. преузела управљање над смедеревском железаром. Железара је у прошлој години имала приходе од чак 605 милиона евра, наспрам 335 милиона у 2016. години, мада су Кинези преузели фабрику средином 2016. године.

У Србији иначе послује око 6.000 предузећа у кинеском власништву или сувласништву. Укупна добит 100 највећих кинеских фирми у Србији у прошлој години била је око 6,5 милиона евра, што је велики пад у односу на 24 милиона евра из 2016. И овде највећу улогу игра ХБИС који је пре две године имао добит од 10,8 милиона евра, а 2017. свега 20.406 евра. Треба рећи да је за две године ХБИС инвестирао око 150 милиона евра у железару, што може бити разлог ове мање добити. Овоме је допринео и значајан пад добити друге кинеске фирме у Србији по величини Чајна Шандонг интернешенел, грађевинске фирме која ради на Коридору 11, чија је добит смањена са 15,7 милиона евра у 2016. на 6,23 милиона у 2017.

Иначе, међу компанијама из Кине преовлађују трговинске радње и тржни центри. Од 12 предузећа са приходима већим од милион евра у прошлој години, њих пет се баве трговином. Највећа фирма међу њима је Шафран, продавац обуће који је у прошлој години имао приходе од шест милиона евра. Ту су и тржни центри у Крагујевцу, Београду, Зајечару, Новом Саду. Међу производним компанијама највећа је Хелткер Јуроп, фабрика мадраца која у фабрици у Руми запошљава око 500 људи. Иначе мањински акционар ове компаније је једна данска фирма, а менаџмент је судећи према компанијском сајту комплетно домаћи. Иначе ова фирма је прошле године остварила промет од 11 милиона евра, троструко више него претходне године. Мада се у јавности у последње време може чути да кинески трговци напуштају Србију због тежих услова пословања, судећи према 100 највећих у Србији, број запослених се повећава. У 2016. години их је радило око 6.000, а у 2017. се тај број попео на 6.502 запослена. Ипак, овај број преовлађујуће зависи од железаре. У прошлој години у Смедереву је радило просечно 5.005 људи, што значи да је осталих 99 фирми запошљавало једва 1.500 људи. Они су у просеку месечно зарађивали 512 евра бруто. Највећу просечну плату имали су запослени у огранку Чајна машинери инџениринг компани са 3.452 евра, али је њих било само осморо. Просечна бруто плата у ХБИС је износила 1.156 евра. Иначе плате у трговинама су износиле од 200 до 400 евра бруто, што значи да су запослени у кинеским радњама и тржним центрима радили за минималац или нешто преко тога.

Ово показује да су кинеске инвестиције у Србију ипак далеко мање од кредитних аранжмана кинеских компанија са државом за финансирање инфраструктурних пројеката. На недавно одржаном седмом самиту Кине и земаља централне и источне Европе „16 плус 1“ у Софији потписана су још три споразума на међудржавном нивоу, као и зајам за изградњу деонице брзе пруге Београд – Будимпешта, од Новог Сада до Суботице, од 943 милиона евра. Иначе том приликом је напоменуто да су остварени или су у току пројекти Србије и Кине у вредности пет милијарди долара.

Ипак, износ инвестиција кинеских компанија у Србији могао би се знатно увећати уколико најављени тендер за РТБ Бор успе и ако победи кинеска компанија Цијин мајнинг која је показала интересовање за највећи рудник бакра у Србији.

Иначе трговинска размена Србије и Кине је у 2017. години износила 1,84 милијарде долара и стално се повећава, али се углавном састоји од увоза из Кине. Наиме, у прошлој години је у

Србију увезено 1.775 милијарди долара, док је извоз из Србије био свега 62,2 милиона долара. Ипак и то је три пута више него у 2015. години.

Расписан тендер за РТБ Бор

Извор:Бета

Министарство привреде објавило је јавни позив за избор стратешког инвеститора за Рударско-топионичарски басен Бор, а рок за подношење пријава је 20. август. У позиву који је објављен у дневном листу "Политика" од среде, наводи се да будући инвеститор докапитализацијом од 350 милиона долара постаје власник удела у РТБ Бор. Укупна вредност новчаног капитала РТБ Бор је 2.333.863.136 динара. На позив се могу се пријавити и домаће и стране компаније, а у условима је наведено да заинтересована страна мора да се претежно бави експлоатацијом или производњом бакра или осталих обојених и племенитих метала и да је остварила пословни приход од бар 500 милиона долара у последњој пословној години. Заинтересовани морају још и да уплате депозит или доставе гаранције у износу од милион долара. Рок за подношење пријава је 20. август ове године до 12 часова.

Учешће удружења занатлија и синдиката неопходно за квалитетан закон

Аутор:М. Јовановић

Бројни проблеми са којима се сусрећу занатлије и мањи предузетници у Србији последица су неусклађеног и старог Закона о занатству, пошто на нови чекају већ десет година. Да би он био квалитетан, објашњава председник Удружења занатлија и предузетника Ниша Горан Попадић, неопходно је да се приликом израде консултују синдикати и удужења послодаваца, као што то Европска унија ради са Европском асоцијацијом занатлија, малих и средњих предузећа. Улога удружења је битна јер су она, прича Попадић, на извору догађаја, спроводе анкете, знају шта тишти сваког занатлију или привредника, па су зато и најподобнија за сугестије, примедбе и савете. Важно је и да велика удружења послодаваца добију статус коморе.

У Европској унији постоје коморе, оне су веома поштоване. У Италији су својвременно падале 64 Владе за годину дана, а економија је била у окомито узлазној фази. Управо зато што је био коморски систем. Ми преко 10 година очекујемо израду Закона о занатству, где ће наше удружење и њему слична постати коначно занатске коморе – објашњава Попадић.

Када су сви радници удружени у синдикат, а послодавци у удружења, закључује Попадић, они су ти који имају праве податке, па нико боље од њих не може да снабде државу правим подацима, који су неопходни за израду доброг Закона.

Пример оваквог утицаја је Европска асоцијација занатлија, малих и средњих предузећа (УЕАПМЕ), којој су главна задужења, [како сами кажу](#), заступање интереса, потреба и мишљења својих чланова у институцијама Европске уније и другим међународним организацијама. УЕАПМЕ настоји да осигура да се интереси занатлија и малих и средњих предузећа узимају у обзир у свим законима, који на њих утичу - кажу у УЕАПМЕ.

Ово се не заснива само на покушајима, тврде у овој организацији, већ имају признат статус у институцијама Европске уније.

Као препознат глас који заступа интересе занатлија, малих и средњих предузећа у Европи, УЕАПМЕ наступа као предлагач дневног реда и има конкретну улогу када је реч о политикама везаним за мала и средња предузећа у Европској унији. Ово је омогућено одржавањем директних веза и контаката са администрацијом ЕУ и ојачаним његовим статусом социјалног партнера - причају у УЕАПМЕ-у.

Иначе, радна група за нацрт Закона о занатству у Србији формирана је још 2008. године, [испричао је извршни директор Удружења занатлија Београда Душан Брајовић за *Политику*](#), а годину дана касније нацрт је предат Министарству економије и регионалног развоја. Након тога је повучен, рекао је Брајовић, и од тада "стоји у некој фиоци". Нови Закон је прекопотребан, осим због увођења коморског система и јер би њиме, причају занатлије, боље били заштићени интереси и потрошача и занатлија.

Данска као пример добре праксе

Као пример квалитетног закона, Горан Попадић истиче Данску и њихов Закон о раду, који се, како каже, деценијама не мења, јер за тим нема потребе.

1890. године био је проблем око висине надокнаде, краљ и индустријалци су имали свој тврд став, а синдикати су се тако добро организовали, да су направили ланчани штрајк, да је за месец дана Данска била доведена у комплетан колапс. Онда су сели послодавци и синдикати и договорили се и израдили Закон о раду који до дана данашњег функционише и нису га мењали, нема потребе – објашњава Попадић.

Тако рецимо страни радници, каже Попадић, који су чланови синдиката, имају исту плату као и држављани Данске – за то се избори синдикат. Са друге стране, они који нису његови чланови имају дупло нижу плату.

Овај текст је настао уз подршку програма “Цивилно друштво за унапређење приступања Србије Европској Унији”.